

Pomocník na čtyřech tlapách

Psi jsou schopni vycítit epileptické záchvaty

Anne trpí epileptickými záchvaty. Tyto záchvaty se začaly objevovat náhle po prodělané virové infekci, byly nekontrolovatelné a nepředvídatelné. Pro Anne se zhroutil svět. Ve strachu, že ji přepadne záchvat na veřejnosti, se zavřela doma a zcela přestala vycházet ven. Ani to však nebylo zcela bezpečné. Hrozilo, že během záchvatu vyběhne ven, na ulici, a že bude zcela bez kontroly a bezúčelně bloudit po ulicích. Jednou se vzpamatovala ze záchvatu na dálnici. Její život se vymykal vědomé kontrole - její sebevědomí se zhroutilo. Vystrašená a s hlubokou nedůvěrou sama k sobě zůstávala ve svém bytě, zamykala dvře a pokoušela se odstranit z cesty vše, oč by se mohla zranit.

ŽIVOT SE SUZIE

Pak do jejího života vstoupila Suzie - fenka labradora. A s ní se Anne vrátila nová jistota a odvaha do života. Suzie je vycvičena k tomu, aby ji během záchvatu nenechala odejít. Krouží kolem ní, staví se jí před nohy a jemně ji zatlačuje zpět, až záchvat odezní. Suzie v soužití s Anne navíc získala další schopnost: dokáže Anne varovat před epileptickými záchvaty. „Zhruba 10 minut před záchvatem mne jemně zatahá za prsty levé ruky,“ říká Anne. „Tak se mohu v klidu připravit na záchvat. Jdu domů, nebo, jsem-li na cestě, požádám někoho o pomoc.“ Díky tomu má Anna své záchvaty pod kontrolou.

STATISÍCE EPILEPTIKŮ

V Evropě i u nás jdou počty epileptiků do statisíců. U nás však jsou psi vycvičení speciálně pro epileptiky dosud vzácní. Na rozdíl například od Spojených států, Izraele nebo Nizozemska. Tam jsou psi pro epileptiky cennými pomocníky nemocných. V Nizozemsku financují psy pro epileptiky většinou obecně prospěšné organizace. Měli bychom uvažovat nad

PSI PRO epileptiky

Je dávno vědecky prokázáno, že psi mají ohromující schopnosti. Jejich čich a sluch mnohokrát přesahují možnosti těchto smyslů u člověka. Již v počátcích vztahu lidí se psy si člověk cenil psů jako vynikajících společníků při lovu. Dnes mohou psi využívat svých úžasných schopností nejrůznějšími způsoby. Mimo jiné ve službách epileptikům.

Pomocník na čtyřech tlapách

tím, zda by takový postup nebyl vhodný i v naší zemi. Protože správně vycvičený pes usnadňuje osobám postiženým epilepsií život - a nejen to. Vlastně jim umožňuje ho plně prožít. Je jedno, jak často se záchvaty objevují - zda je to několikrát denně, nebo jen několikrát za rok. Strach z příštího záchvatu, který nevyhnutelně přijde, ale jchož čas nelze předpovědět, je stálým průvodcem epileptiků.

PSI VYCÍTÍ ZÁCHVATY

„Z analýzy epileptických záchvatů můžeme dospět k závěru, že první fázi záchvatu provázejí jevy, které je vnímavá bytost, jakou pes nesporně je, schopna vycítit - může jít o strnulý pohled nebo určitá gesta,“ domnívá se profesor Christian Elger. Profesor Elger se zabývá výzkumem epilepsie. Protože záchvaty v mnoha případech stimulují také vegetativní nervový systém pacienta, můžeme vycházet z toho, že pacient vydává pachy, které pes dokáže zachytit čichem. Psi mají v nosu v průměru 220 milionů čichových buněk. To samo o sobě o ničem nevyovídá. Podívejme se tedy na odpovídající srovnání: člověk má v nosu v průměru 5 milionů čichových buněk. Psi tedy mají 44krát lepší čich než lidé. Předpoklad, že psi mohou v případech epilepsie reagovat na více klíčových podnětů, je proto nasnadě.

KAŽDÝ SE NEHODÍ

Klíčové podněty, na jejichž vnímání má být pes vycvičen, však musí být postřehnutelné i pro člověka. A pro jednoho člověka zvláště - pro cvičitele psa určeného pro pacienta s epilepsií. Ten musí psa zaměřit na sledování přesné kombinace signálů, které oznamují záchvat. „Než udeří epileptický záchvat, dochází ke změnám, které dokážeme postřehnout i my, abychom později mohli psa na tyto jevy vycvičit,“ vysvětluje Erik Kersting. Ten cvičí psy určené pro epileptiky a testuje pro jeden pilotní projekt štěňata, zda jsou vhodná jako psi pro epileptiky. Již 24 hodin po narození lze zjistit, zda bude štěně vhodné k výcviku. Testuje se pohyblivost, sací reflex a citlivost na bolest.

KAŽDÝ JE JINÝ

Všichni psi určené pro epileptiky se nenučí stejné věci. Psi se totiž připravují cíleně a speciálně na záchvaty svých budoucích majitelů. Existují psi

cvičení k tomu, aby stiskli tlačítko nouzového volání na mobilním telefonu svého majitele, jakmile člověk upadne do bezvědomí, nebo psi, kteří rychle odstraní z dosahu majitele všechny předměty, o které by se mohl poranit během záchvatu. Nebo psi brání tomu, aby jejich majitel spadl ze schodů, samostatně přivedou pomoc, nebo dokonce sami poskytnou epileptikovi první pomoc tím, že ho převrátí na bok a zabrání tak, aby se zadusil. Nejvyšší stupeň dokonalosti pak dosahuje pes, který je schopen majitele varovat před záchvaty předem. Takoví psi se označují jako Seizure Alert Dog - pes varující před záchvaty. Takový pes varuje svého majitele štěkotem, škrábáním, taháním za oděvy nebo jiným charakteristickým způsobem 10

až 15 minut předem, že se blíží záchvat, takže člověk má dostatek času sáhnout ke vhodným opatřením. Toto chování se psi epileptiků zpravidla naučí až během soužití se svým postiženým majitelem. To jen dokazuje ohromnou citlivost psů, kteří se postupem doby naučí sami rozpoznávat klíčové podněty, které probíhají vždy stejně a oznamují blížící se záchvat.

PSI V USA

Sarah Holbertová pracuje v organizaci Cares. Cares cvičí v Americe nejen psy pro epileptiky, ale také celou řadu jiných tzv. servisních psů. Z velké části tato organizace také sama chová psy k daným účelům. Mezi mimořádně vhodná plemena patří labradoři, zlatí retrívři a němečtí ovčáci. Štěňata se musí ochotně fixovat na člověka a musí hned od malička ukazovat, že ráda a vydatně používají svůj nos. Někdy se stane, že ve vrhu najdeme několik vhodných štěňat, jindy tam není ani jediné, říká Sarah Holbertová. Organizace Cares předává psy vhodným kandidátům za 100 dolarů. Tato cena pokryje jen náklady na výcvik psů, protože Cares je všeobecně prospěšná organizace. Mimochodem - vycvičené psy tato organizace předává nejen kandidátům ve své zemi, ale i do ciziny. Předpokladem je, že nový majitel musí být ochoten strávit dva týdny v Kansasu v USA, aby tam prošel školením společně se Sarah Holbertovou a psem. Pořadník je dlouhý: zájemci musí na dospělého psa čekat až dva roky, na štěně až rok.

Welt

